

Määrus nr 35: puhastustooted ja -teenused

Erki Fels, vandeadvokaat

05.09.2023

Erki Fels

riigihangete valdkonna juht, vandeadvokaat

- Keskkonnaagentuuri ja Kliimaministeeriumi partner projektis „Keskkonnahoidlikud riigihanked“
- Kogemus ehitus, transpordi, IT, tervishoiu, energeetika, julgeolekuhangetes ning struktuuritoetuste vaidlustes
- Koostanud lepinguid Eesti mahukamates riigihangetes
- RHS kommenteeritud väljaande üks autor
- Tartu Ülikoolis riigihangete õiguse õppejõud

1

Milleks
määrus nr
35

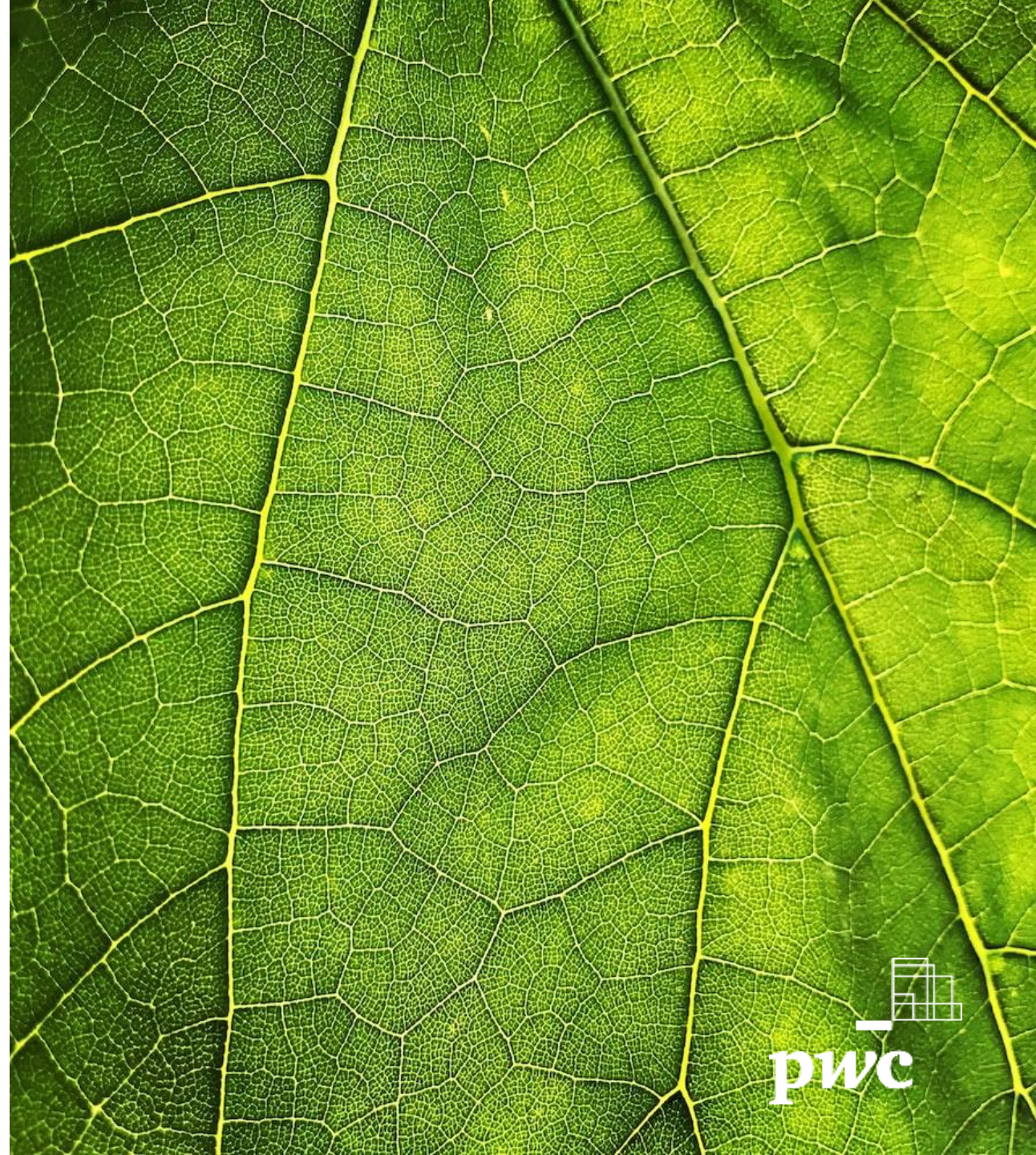
“

Riigihangete
planeerimisel ja
korraldamisel
arvestatakse
keskkonnahoidlike
lahendustega

RHS § 2 lg 2

pwc

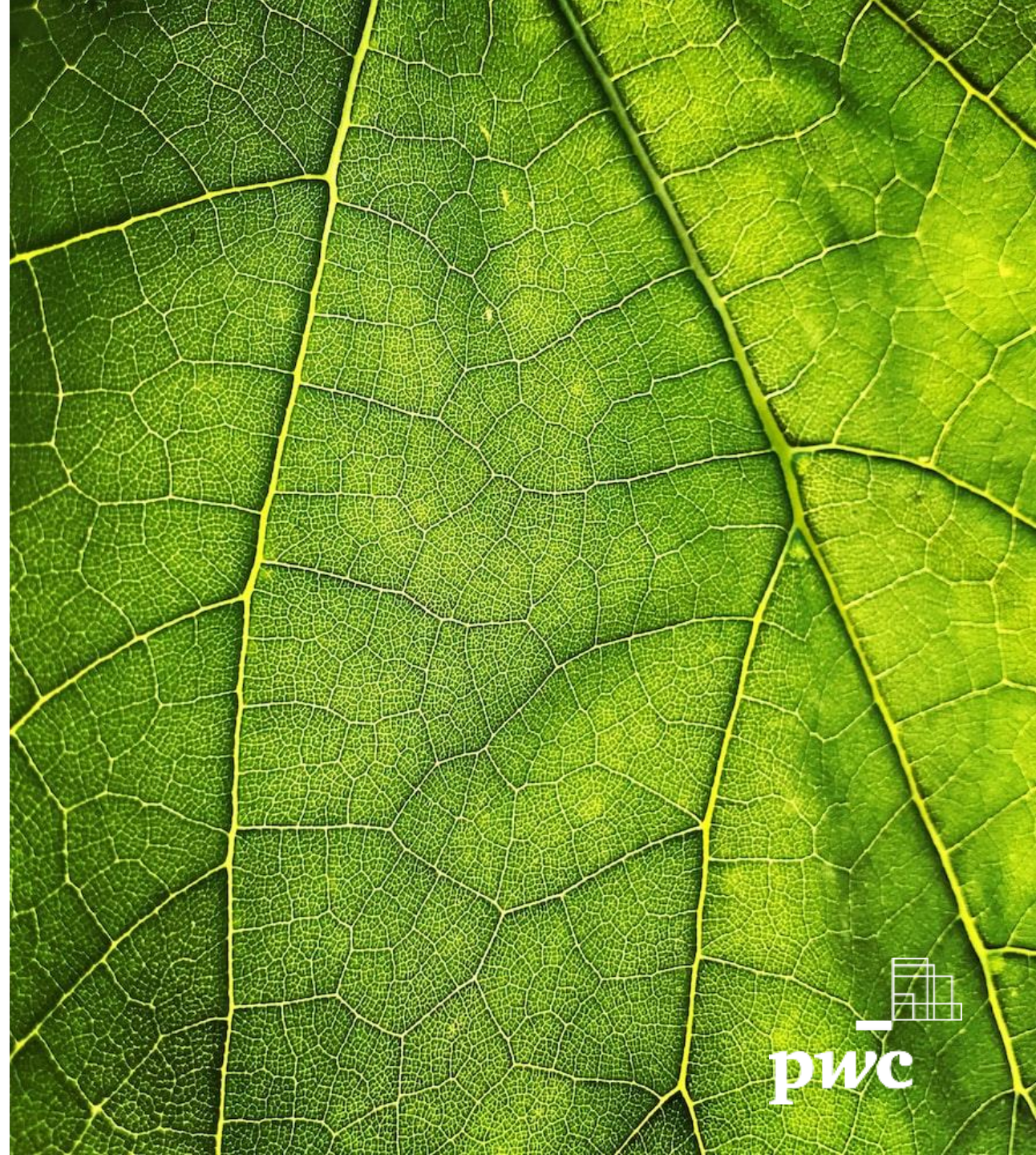

Hankija võib kasutada keskkonnakaitsega seotud kriteeriume, kui

need on lepingu esemega seotud, ei anna piiramatut valikuvabadust, kirjas RHAD-s ja kooskõlas üldpõhimõtetega

EKo C-513/99, p 64

Mis hoiab tagasi?

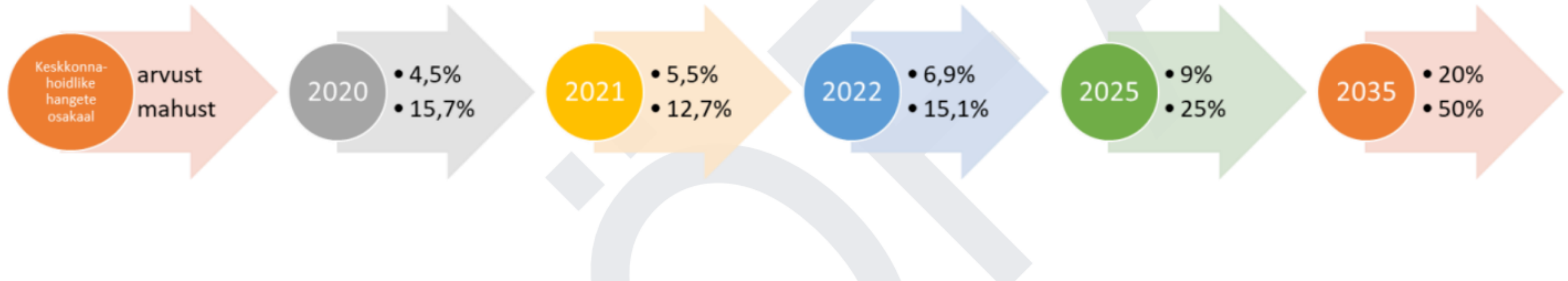
- **Lubatavus:** kohalik tooraine tootlustusteenuse puhul?
- **Kulu:** „Kui hangetel tuleb tingimusi juurde, muudab see hanked kallimaks ja osalejatele selle läbimise sõela tihedamaks“ – ERR
- **Aeg:** pole aega tegeleda „horisontaalsete eesmärkidega“
- **Nõus, aga kuidas ja mida?**

Määrus nr 35 kohaldub 4 toote/teenuse hankimisel

Suund “keskkonnahoidlik”

Riigihangete uued põhimõtted – revolutsioon või evolutsioon?

Rahandusministeerium

<https://blogi.fin.ee/2023/05/riigihangete-uued-pohimotted-revolutsioon-voi-evolutsioon/>

2

Puhastus-
tooted

Puhastusvahendid

Kõik **puhastusained** peavad vastama kõvade pindade puhastamise vahendite Euroopa Liidu ökomärgise kriteeriumitele:

1 mürgine toime veeorganismidele

4 keelatud ja piiratud kasutusega ained

Kas hankija peab ise kontrollima? Kriteeriumile 1 vastavust saab arvutada nii:

$CDV_{\text{krooniline}}$ arvutatakse järgmise valemi abil, võttes arvesse toote iga koostisainet i , välja arvatud mikroorganismid:

$$CDV_{\text{krooniline}} = \sum CDV(i) = 1\,000 \cdot \sum doos(i) \cdot \frac{DF(i)}{TF_{\text{krooniline}}(i)}$$

kus

$doos(i)$ – aine i mass (g) standarddoosis;

$DF(i)$ – aine i lagunevustegur;

$TF_{\text{krooniline}}(i)$ – aine i kroonilise mürgisuse tegur.

$DF(i)$ ja $TF_{\text{krooniline}}(i)$ väärtused tuleb esitada nii, nagu on näidatud DID-loendi kõige viimase versiooni A osas. Kui koostisainet A osas ei ole, annab taotleja hinnangulise väärtuse, toimides B osas kirjeldatud viisil, ja lisab sellekohased dokumendid.

Millele EL ökomärgis, vastab.
Pakkuja esitab sertifikaadi.

Kui puhastusainel ei ole EL
ökomärgist, esitab pakkuja
vastavushindamisasutuse või
erapooletu audiitori
vastavusauditi, mis kinnitab, et
toode vastab EL ökomärgise
kriteeriumidele 1 ja 4

Kes hindab?

- Vastavushindamisasutus?
- Erapooletu audiitor?
- EL ökomärgise pädev asutus?
- Tootja või pakkuja ise?

RHS § 114 lg 7: „Kui pakkujal ei ole objektiivsetel asjaoludel võimalik hankija nõutud märgist, samaväärset märgist või vastavushindamisasutuse katsearuannet või tõendit, aktsepteerib hankija muid asjakohaseid tõendeid

Kätepesuseep

Kätepesuseep peab vastama mahapestavate kosmeetikatoodete Euroopa Liidu ökomärgise nõuetele, mis on kehtestatud Komisjoni otsusega **2014/893/EL** või otsusega 2021/1870.

Pehmepaberist tooted

Pehmepaberist tooted peavad vastama **EN ISO 14024 I tüüpi ökomärgise** kriteeriumidele või samavääarse Euroopa standardiorganisatsiooni standardile

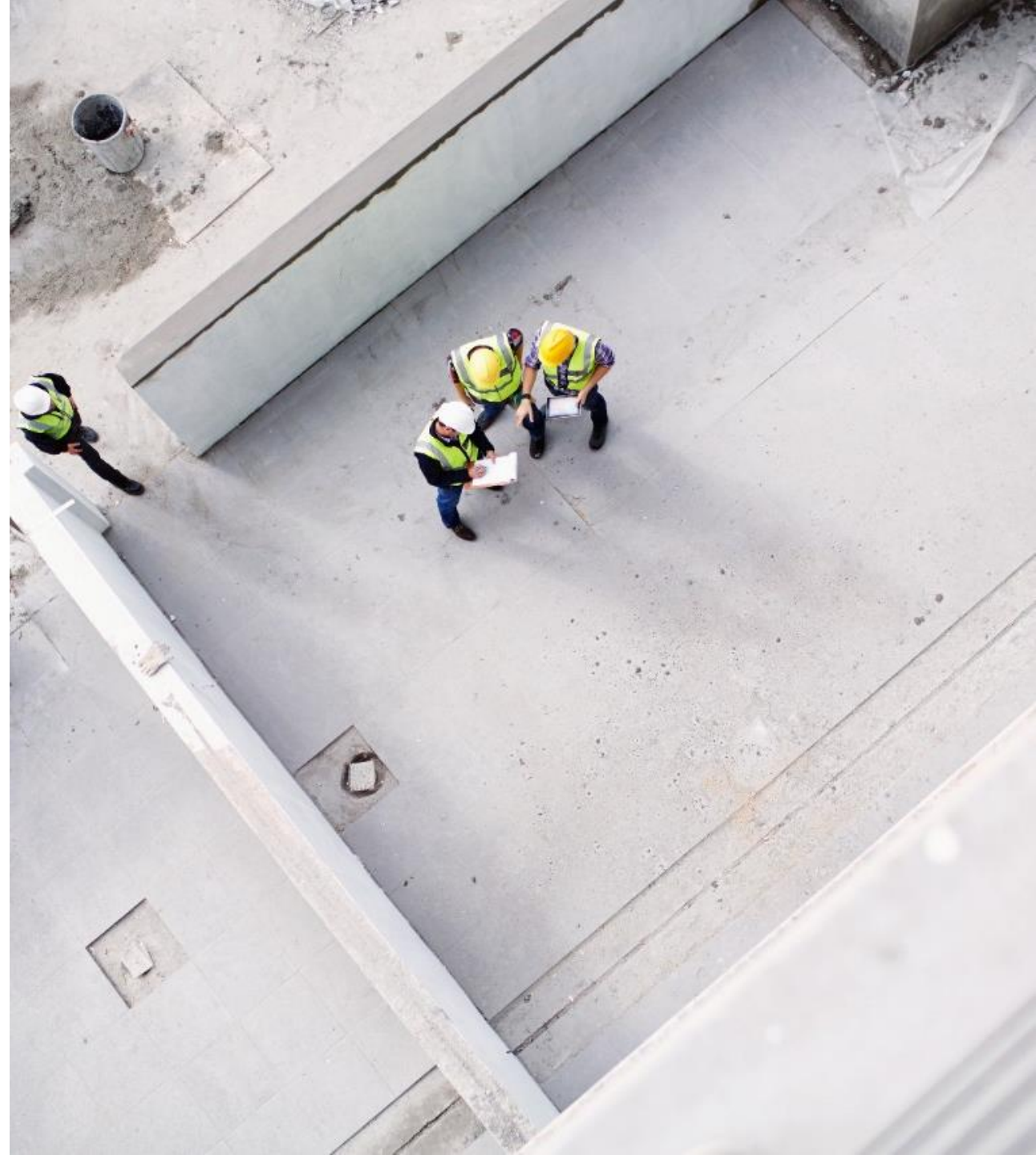
3

Puhastus-
teenused

“

Hoone ehitus koos kohtkindla mööbli paigaldamisega. Enne objekti üleandmist on ehitajal kohustus teha ehitusjärgne koristus.

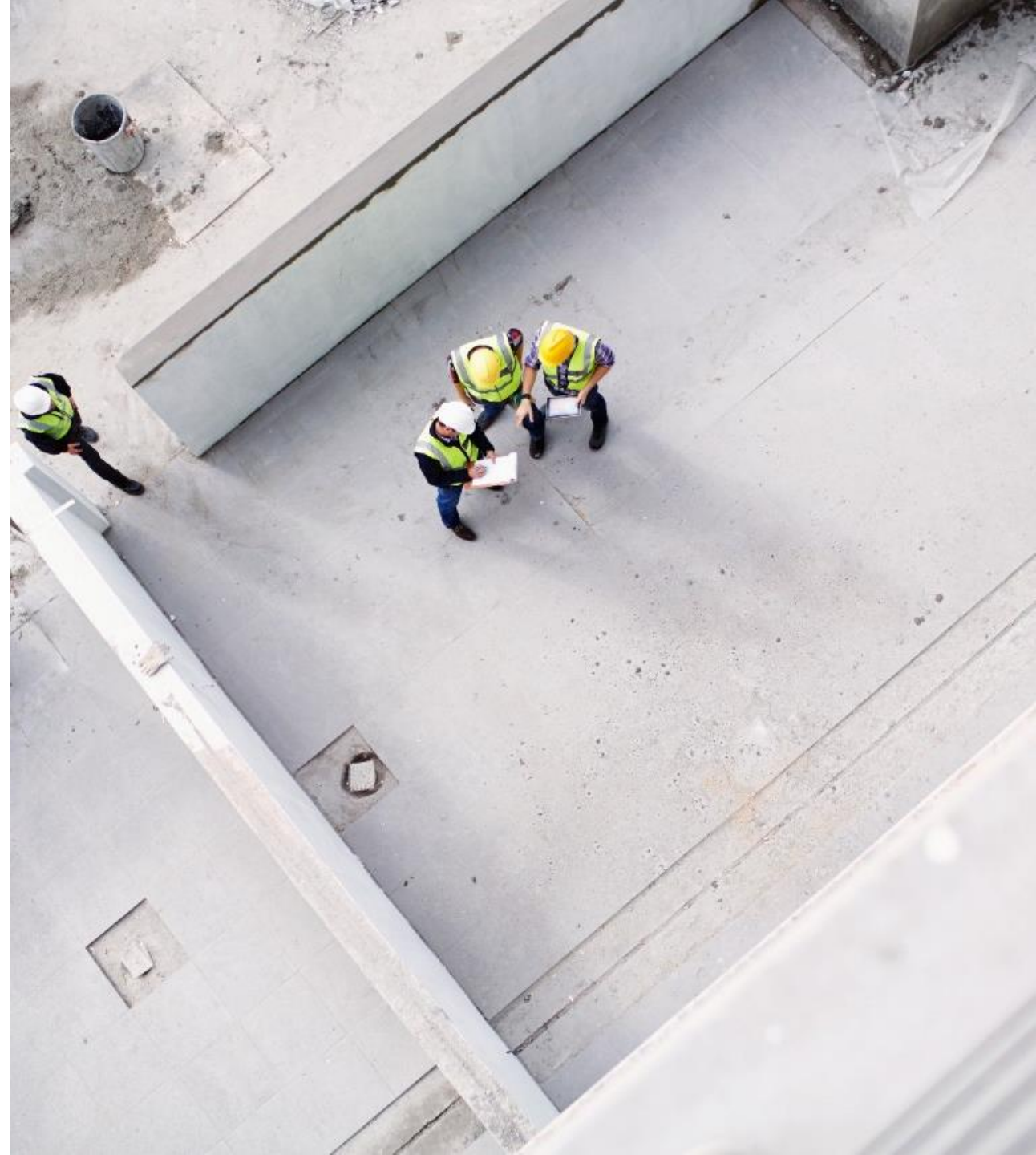
Kas kohustus rakendada määrust nr 35?

Ei, pole regulaarne

Kui hankelepingu esemeks on koristus (või mh koristus), tuleb määrusega arvestada.

Aga määruse § 6 lg 1 p 1:
puhastusteenused on
regulaarsed professionaalsed
siseruumide puhastusteenused

Kogemus puhastusvahenditega

Pakkujal peab olema kogemus puhastus**ainete** kasutamisel, millele on antud EL-i kõvade pindade puhastamise vahendite ökomärgis või standardi EN ISO 14024 I tüüpi ökomärgis.

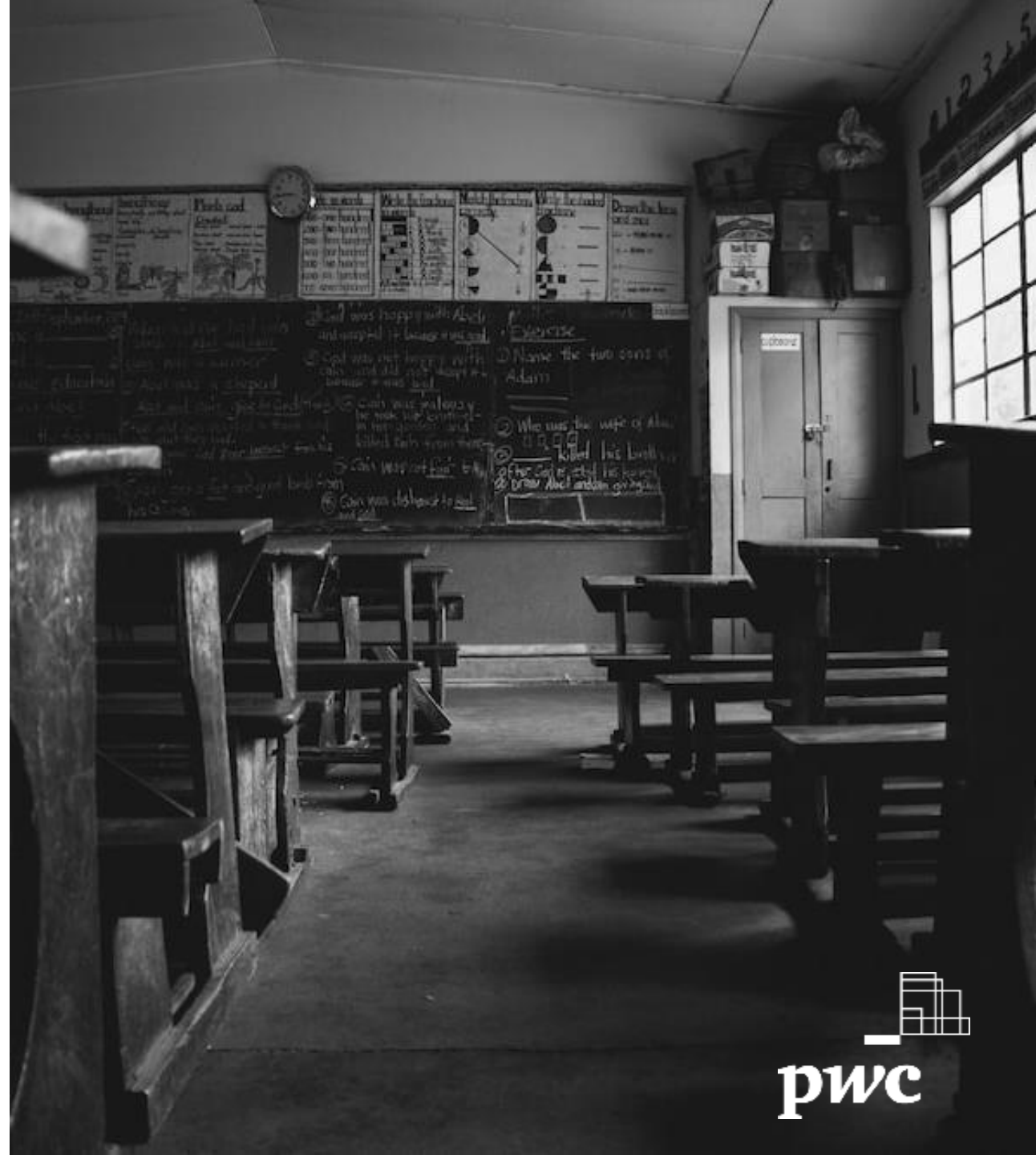
Pakkuja nimetab vähemalt ühe hanketeate avaldamise kuupäevale eelneva kolme aasta jooksul täidetud lepingu, mille täitmisel kasutati ökomärgisega puhastusainet. Pakkuja esitab lepingu kohta järgmise teabe: lepingu eseme kirjeldus; kasutatud puhastusained; Tellija kontaktandmed.

Koolitus

Enne teenuse osutamise algust teeb Töövõtja personalile **koolituse**, mis hõlmab keskkonnamõjureid, nagu puhastusvahendi õige lahjendamine ja doseerimine, reovee kõrvaldamine ja jäätmete liigiti kogumine.

Töövõtja esitab Tellijale tõendid koolituse toimumise kohta: koolitaja andmed, koolituse materjalid, osalejate nimekiri.

Seire – tegevuskord

Lepingu täitmise ajaks kehtestab Töövõtja **tegevuskorra**, mille alusel jälgib ja talletab pakkumuses esitatud näitajate täitmist (seire). Seire miinimumsagedus on üks täistööpäev iga nelja kuu tagant. Seire käigus tuleb talletada:

- kasutatud puhastusvahendite kogus (koos märkega, kas neil on EL ökomärgis ja milline on lahjendusaste);
- milliseid puhastustarvikuid kasutati (liik ja korduskasutatavus);
- puhastamiseks kasutatud veekogus ja vee kõrvaldamise koht;
- puhastamise käigus tekkinud tahkete jäätmete kogus ja nende liigiti kogumine.

Seire – vähene keskkonnamõju

Lepingu täitmise ajal tagab Töövõtja vähese keskkonnamõju. Vähese keskkonnamõju saavutamiseks tuleb:

- kasutada puhastusvahendeid kasutusjuhendi kohaselt;
- kus võimalik, kasutada EL ökomärgisega või samaväärsed I tüüpi ökomärgisega puhastusvahendeid;
- minimeerida ühekordsete puhastustarvikute kasutamist;
- tagada optimaalne veekasutus;
- vähendada puhastamise käigus tekkinud tahkete jäätmete kogust;
- tagada jäätmete liigiti kogumine.

4

Mida teeb
Euroopa?

Näited (1)

- Õiglane töötasu
- Praktikakohtade loomine noortele
- Lepingute reserveerimine osalise töövõimega inimestele
- Kvaliteediplaani koostamine: ohutusmeeted, võrdõiguslikkus, *work-life balance*, kvaliteedihindamise metoodika
- Partnerlus avalikku huvi esindava asutusega
- Ökomärgised

Näited (2)

- Taaskäideldud või jätkusuutlikult majandatud metsast pärit paber
- Taaskäideldud või biolagunevad kilekotid
- Energiasäästlikud tolmuimejad (A või A+)
- Madala heitega sõidukid puhastusteenindajate transpordiks objektile ja tagasi

Erki Fels

Riigihangete valdkonna juht,
vandeadvokaat

erki.fels@pwc.com +372 5349 3777

